

Motion till riksdagen

1987/88:Sk9

av Stig Josefson m. fl. (c)

med anledning av prop. 1987/88:52 om
beskattning av naturaförmåner, m. m.

Tillsammans innebär inkomstskatten och arbetsgivaravgifterna en hård beskattning av arbetsinsatser. Det lockar till att ta ut ersättningar för arbete som skattefria förmåner (s. k. fringe benefits). Arbetstagare och arbetsgivare har ett gemensamt intresse av att låta arbetsersättningen utgå i form av naturaförmåner av olika slag. Detta faktum innebär en rad olägenheter. För det första styrs den anställdes konsumtion mot de områden där skattefria förmåner kan delas ut. För det andra blir dessa inkomster inte ATP-grundande, vilket medför lägre ATP-poäng och därmed lägre pension. För det tredje går stat och kommun miste om skattepengar. Givet ett visst skatteuttag måste högre skattesatser hållas, vilket hämmar arbetsutbudet. Centern anser att detta är en olycklig situation.

Sänk marginalskatterna

Problemet måste först och främst lösas genom sänkta marginalskatter och sänkta arbetsgivaravgifter. En skattereform måste syfta till att minska beskattningen av arbete och lägga om den mot andra produktionsfaktorer såsom energi, kapital och råvaror. Dessutom kan marginalskatterna sänkas genom en breddning av skattebaserna. Detta skulle minska intresset för naturaförmåner högst betydligt. Denna fråga behandlas också av inkomstskatteutredningen.

Centerpartiet instämmer i behovet av att täppa till de hål i skattelagstiftningen som utnyttjas i enda syfte att dra sig undan skatt och arbetsgivaravgift. Dessa regler bör dock utformas så att de upplevs som rättvisa, dels mellan anställda men också mellan arbetsgivare med olika många anställda.

Subventionerad motion även för anställda i småföretag

Regeringen föreslår i proposition 1987/88:52 att friskvård av enklare slag skall vara en skattefri personalvårdsform om det sker i en av arbetsgivaren ägd lokal. Skattefritt skall det också vara i det fall arbetsgivaren hyr hela eller del av motionslokal under *hela* året. Däremot skall motionskuponger som kan utnyttjas i samma motionshall vara skattebelagda om arbetsgivaren hyr motionshallen del av året. För skattefrihet erfordras alltså ett stående abonnemang samt att arbetsgivaren också har ansvaret för hyresförhållandet. De anställda kan därför inte själva hyra t. ex. några tennistimmar

eller delta i gymning och i efterhand kompenseras. Detta missgynnar dem som har ojämn arbetsbelastning och slår mot företag som inte har så många anställda att en hyra av motionshall under hela året är ett ekonomiskt rimligt alternativ. I propositionen sägs att det ligger i arbetsgivarens intresse att personalen är i fysisk och psykisk balans. Detta bör enligt centerns uppfattning gälla oavsett företagets storlek.

Vi föreslår i stället att all subventionering av motion av "enkla slag" skall vara skattefri för arbetstagaren oavsett om arbetsgivaren hyr lokalen under hela året. Motionskuponger som endast kan användas till motion av enkla slag i anslutning till arbetstiden bör således vara skattefria. Centern förespråkar samma avgränsning av vad som är "enkla motion" som i propositionen. Subvention av exklusiva sporter eller sporter som inte innebär motion i betydelsen fysisk träning bör således vara skattepliktigt för förmånstagaren.

Rätt till avdrag även för privata sjukvårdsalternativ

Regeringen föreslår även att förmån av fri hälso- och sjukvård skall vara skattefri. Centern delar denna uppfattning. Detta bör dock gälla oavsett om vården ges i privat eller offentlig regi. Regeringen föreslår att kostnader för privat sjukvård som inte omfattas av den allmänna försäkringen inte skall vara avdragsgilla för företaget! Det existerar sedan en tid sjukvårdsförsäkringar knutna till privata sjukhem för nyckelpersoner i företagen. Det är dessa försäkringar man nu från regeringen vill stoppa. Det finns dock andra fall som stoppas genom förslaget, bl. a. företagshälsovårdens anlitande av privata alternativ för sin rehabilitering som exempelvis de som drivs av Föreningen Svenska Re. Även privata behandlingshem för alkoholmissbrukare som anlitas frekvent av olika företag stoppas. Detta är olyckligt.

Vid remissbehandlingen avvisades förslaget av flertalet, bl. a. av riksskatteverket, kammarrätten i Stockholm och hela näringslivet. De ansåg att förslaget strider mot vedertagna principer. Enligt allmänna beskattningsprinciper utgör personalkostnader avdragsgilla driftskostnader i företagens verksamhet. Regeringen hävdar att den offentliga vården skulle urholkas om detta tilläts och även bidra till ojämlikheter i det totala utbudet av sjukvård. Dessa argument anser vi vara fullständigt ogrundade.

Visserligen undandras en viss skatt genom en fortsatt avdragsrätt för företagen. Dock sparar också den offentliga sjukvården pengar och får mindre problem med vårdköer. Inga ytterligare offentliga vårdresurser tas alltså i anspråk. Snarare tvärtom. Samhället sparar ju dessutom pengar på minskade sjukförsäkringsutbetalningar då vårdköerna kan kortas. Det saknas också i underlaget till propositionen varje form av beräkning vad avdragsrätten för privat sjukvård kostar (eller ger) det offentliga. Detta anser vi är anmärkningsvärt. Centern yrkar därför på en fortsatt avdragsrätt för sjukvård oavsett vem som producerar tjänsten. Avdragsrätt bör dock endast tillåtas då alla anställda erbjuds samma förmån.

Schabloniserade semesterstugekostnader även för anställda i småföretag

Mot. 1987/88
Sk9

Regeringen föreslår vidare att semesterstuga som är betald av arbetsgivaren skall beskattas enligt en schablonregel. En förmån av en stuga, inom landet, med normal standard och under kortare tid än en vecka skall schablonmässigt tas upp med 1 000 kr. till beskattning. Detta förutsätter att arbetsgivaren äger stugan eller hyr den under *hela* året. Den förmånliga schablonen gäller med andra ord endast för anställda i företag som har en sådan ekonomisk situation att de direkt eller indirekt via personalstiftelse kan förvärva semesterbostad. I praktiken innebär detta en orättvisa för anställda inom småföretag som på grund av sin storlek inte har ekonomiska förutsättningar att äga eller hyra en semesterbostad under ett helt år. Dessa anställda får i stället ta upp marknadspriset av stugan till beskattning vilket i flertalet fall torde utgöra en betydligt större summa än schablonen. För denna kategori företag gäller också speciella skatteregler. Fåmansföretag med mindre än 30 anställda har inte avdragsrätt för medel som avsätts till personalstiftelse. Därför anser vi att förmån av stuga som upplåts gratis av arbetsgivaren även under del av året också skall schablonbeskattas hos arbetstägaren med 1 000 kr.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att de nya reglerna skall tillämpas från årsskiftet. Med tanke på att riksdagsbeslutet med all sannolikhet kommer att fattas så sent som i december och reglerna om preliminärskatt skall gälla, under straffansvar, redan i januari anser vi att ikraftträdandet i stället skall ske den första januari 1989, inte minst med tanke på det mindre kaos som uppstod vid beslut om schabloniserad beskattning av bilförmåner vid motsvarande tidpunkt förra året.

Hemställen

Med stöd av ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen beslutar att all subventionerad friskvård av enkla slag skall vara skattefri hos förmånstagaren,
2. att riksdagen beslutar att kostnader för all sjukvård skall vara avdragsgill hos arbetsgivaren förutsatt att förmånen erbjuds all personal,
3. att riksdagen beslutar att förmån av semesterstuga skall schablonbeskattas även då arbetsgivaren hyr stugan under del av året,
4. att riksdagen beslutar att de nya reglerna för beskattning av naturaförmåner träder i kraft 1 januari 1989.

Stockholm den 17 november 1987

Stig Josefson (c)

Karl-Anders Petersson (c)

Rolf Kenneryd (c)

Marianne Andersson (c)